

**ZÁPIS ZE ZASEDÁNÍ RADY VLÁDY ČR PRO LIDSKÁ PRÁVA
konaného dne 9. října 2007**

Přítomni:

Členové Rady:

Jindřich Kitzberger (MŠMT), Jaroslav Daněk (MO), Marián Hošek (MPSV), Michaela Freiová, Daniela Světlíková, Jan Kratochvíl, Jiří Matolín, Anna Šabatová, Pavla Burdová-Hradečná, Pavel Šturma

Stálí zástupci:

Petr Hanuš (MPSV), Michal Nádvozník (MK), Martin Plíšek (MZ), Věra Pelíšková (MMR), Jitka Gjuričová (MV), Tomáš Langášek, Přemysl Houda

Hosté:

Džamila Stehlíková (členka vlády, v jejíž působnosti je Rada vlády pro lidská práva), Dana Římanová (MS), Václav Voda (MS), Andrea Baršová (náměstkyně ministryně), Eva Vaníčková (předsedkyně Výboru pro práva dítěte), Jitka Šalomounová (Kancelář veřejného ochránce práv, členka Výboru pro lidská práva a biomedicínu), Vít Zvánovec (Úřad pro ochranu osobních údajů), Barbora Holušová (MV), Martin Bouček (MZV), Kristýna Kotalová (MPSV)

Sekretariát Rady:

Lucie Otáhalová (tajemnice Rady), Lucie Rybová, Petr Novotný

Omluveni:

Jaroslav Salivar (MV), František Korbel (MS), Miroslav Kalous (MMR), Igor Němec (ÚOOÚ), Petra Burčíková, Hynek Kalvoda, Adolf Toman (MK), Tomáš Pojar (MZV), Marek Šnajdr (MZ), František Mikeš (MK), Oldřich Kužílek

Přítomno bylo 10 stálých členů a členek Rady, 7 stálých zástupců a zástupkyň (z toho 5 s právem hlasovat, 2 se dostavili současně s řádným členem nebo členkou Rady); celkem tedy bylo přítomno 15 osob s hlasovacím právem. Rada byla usnášeníschopná.

Zasedání řídil předseda Rady Jan Litomiský. Předseda v úvodu omluvil nepřítomné. Přivítal nově jmenované členy a členky Rady z řad občanské a odborné veřejnosti. Přítomní se poté vzájemně představili.

Jan Litomiský navrhnul doplnit program jednání o dva body, a to informaci o plnění usnesení Rady přijatých na minulém zasedání dne 19. dubna (jako první bod) a o závěrečný bod „Různé“.

Navržený program byl schválen (hlasování 14-0-0)¹ a jednotlivé body byly projednávány v následujícím pořadí:

1. Informace o plnění usnesení Rady, přijatých na zasedání dne 19. dubna 2007
2. Podnět Výboru pro lidská práva a biomedicínu k právní úpravě používání opatření omezujících pohyb pacientů při poskytování zdravotní péče
3. Podnět Výboru pro občanská a politická práva k zajištění zveřejňování vnitřních předpisů správních úřadů
4. Podnět Výboru pro práva dítěte ve věci porozvodového uspořádání péče o děti v souladu s Úmluvou o právech dítěte
5. Statut a jednací řád Výboru pro hospodářská, sociální a kulturní práva
6. různé.

1. Informace o plnění usnesení Rady, přijatých na zasedání dne 19. dubna 2007

Jan Litomiský stručně informoval o krocích přijatých na základě minulého zasedání.

K usnesení k podnětu Organizace pro pomoc uprchlíkům ve věci zajištění cizinců v tzv. detašovaném pracovišti přijímacího střediska v tranzitním prostoru mezinárodního letiště (Velké Přílepy) uvedl, že ke dni 30. dubna 2007 detašované pracoviště přijímacího střediska v tranzitním prostoru mezinárodního letiště Praha Ruzyně ve Velkých Přílepech ukončilo jako přijímací středisko pro žadatele o mezinárodní ochranu svou činnost.

Daná problematika zajišťování cizinců v detašovaném pracovišti přijímacího střediska tranzitního prostoru mezinárodního letiště je předmětem stížnosti č. 298/07 „Rashed proti České republice“ u Evropského soudu pro lidská práva. V současnosti bylo odesláno stanovisko České republiky k přijatelnosti a odůvodněnosti podané stížnosti.

K usnesení k zajištění přístupu všech dětí pobývajících na území České republiky k základnímu vzdělání konstatoval, že v souvislosti s novelou školského zákona byla navrhována novela cizineckého zákona ustanovení § 107 odst. 6 upravující povinnost správních orgánů a poskytovatelů veřejných služeb ve školství oznámit Policii ČR žaka či zájemce o studium, který se na našem území nachází neoprávněně. Tato novela cizineckého zákona nakonec nebyla realizována. Podnět se dále zabýval také přístupem k základnímu vzdělání u dětí, jejichž pobyt na území ČR není oprávněný. Školský zákon stanoví, že cizinci mohou studovat za stejných podmínek jako občané ČR, avšak toto právo přiznává pouze těm, kteří zde pobývají legálně. Poslanecká sněmovna projednala a schválila v prvním čtení novelu zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), která stávající stav, kdy přístup k základnímu vzdělání neměli děti - cizinci pobývající na území neoprávněně, mění a uvádí jej do souladu s mezinárodními úmluvami, které upravují právo na vzdělání.

K usnesení k používání opatření omezujících pohyb osob při poskytování sociálních služeb a k návrhu změn zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách a zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů uvedl, že tento podnět byl předložen do meziresortního připomínkového řízení.

K usnesení k podnětu Výboru pro občanská a politická práva k právní úpravě tzv. jistot při vydávání předběžných opatření v občanském soudním řízení informoval, že ministerstvo spravedlnosti bylo požádáno o vyjádření k podnětu – úpravu jistot při vydávání

---

¹ Člen Rady Jiří Matolín se dostavil na zasedání až v průběhu jednání, o tomto bodě tedy nehlasoval.

předběžných opatření považuje za dostačující a zohledňující i situaci sociálně slabších osob. Předkladatel podnětu – Výbor pro občanská a politická práva – podnět přepracuje.

K usnesení k jednání vlády dne 30. listopadu 2006 uvedl ve vztahu k podnětu ke **vzorovým statutům pro poradní a pracovní orgány vlády**, že tento byl projednán s vedoucím Úřadu vlády. Vedoucí Úřadu vlády neuplatňuje žádná diskriminační hlediska při jmenování žen do vedoucích pozic, ale uplatňování kvót v poradních orgánech vlády odmítá (dle jeho názoru by to mohlo ve svém důsledku ženy poškodit).

Ve vztahu k podnětu k nezávislému orgánu pro vyšetřování trestných činů příslušníků ozbrojených složek informoval, že podnět byl projednán s ministrem vnitra. Vláda se jím nezabývala z toho důvodu, že záležitost se již řeší. Problematika je řešena připravovanou reformou Policie, materiál aktuálně projednává Branně bezpečnostní výbor Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR.

2. Podnět Výboru pro lidská práva a biomedicínu k právní úpravě používání opatření omezujících pohyb pacientů při poskytování zdravotní péče

Podnět uvedla Jitka Šalomounová, členka Výboru pro lidská práva a biomedicínu.

Stálý zástupce člena Rady za ministerstvo zdravotnictví Martin Plíšek navrhl, aby podnět neukládal ministru zdravotnictví předložit novelu zákona o péči o zdraví lidu, neboť se v současnosti připravuje zcela nový zákon o zdravotních službách, ale aby alternativně uložil vypracovat buďto novelu stávajícího zákona, nebo podnět zapracovat do paragrafovaného znění zákona o zdravotních službách. Dále navrhl, aby v návrhu usnesení vlády byl posunut termín na 30.6.2008.

Anna Šabatová a Jan Kratochvíl vyjádřili své obavy ohledně zákona o zdravotních službách, který je připravován již delší dobu a není vyloučeno, že legislativní proces bude ještě nějakou dobu trvat. Lucie Rybová tlumočila stanovisko Výboru pro biomedicínu, který setrvává na původně určeném termínu předložení legislativních změn vládě.

O návrhu M. Plíška bylo hlasováno jako o celku a byl přijat (13-1-1).

Jan Litomiský navrhl v návrhu usnesení Rady změnit slovo „ukládá“ za slovo „žádá“ (14-0-1).

Podnět byl schválen ve znění pozměňovacích návrhů (14-0-1)

3. Podnět Výboru pro občanská a politická práva k zajištění zveřejňování vnitřních předpisů správních úřadů

Projednání podnětu bylo z důvodu nepřítomnosti zástupců Výboru pro občanská a politická práva odloženo na jednání příští Rady (15-0-0).

4. Podnět Výboru pro práva dítěte ve věci porozvodového uspořádání péče o děti v souladu s Úmluvou o právech dítěte

Podnět uvedla Eva Vaníčková, předsedkyně Výboru pro práva dítěte. Zástupkyně ministerstva spravedlnosti Dana Římanová podnět uvítala s tím, že většina jeho návrhů bude zapracována novelami občanského soudního řádu. Doporučila tento bod prozatím neuzavírat a projednat jej na příštím zasedání, kdy bude již jasné, které návrhy ministerstvo spravedlnosti ještě nezpracovává.

Václav Voda (ministerstvo spravedlnosti, dále jen „MS“) doplnil, že zavedení institutu mediace MS velmi vítá. Co se týče novelizace zákona o rodině (nahrazení pojmu „osobní styk“ pojmem „podíl otce a podíl matky na výchově dítěte“), zde není problém proveditelnosti takové novelizace, ale lze pochybovat o jejím efektu v praxi. K navrhovanému stanovení 15denní odvolací lhůty pro rozhodování soudu o odvolání proti předběžnému opatření uvedl, že tuto považuje MS za příliš krátkou. Návrh na odesílání kopie spisu místo celého spisu považuje za opodstatněný, nicméně řešení vidí spíše v elektronizaci justice.

Přítomní zástupci ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) návrhy výboru rovněž uvítali. Kristýna Kotalová (MPSV) prezentovala stanovisko MPSV k podnětu. U institutu mediace akcentovala, že je třeba určitá míra dobrovolnosti v těchto případech. Co se týče nabídky vhodných prostředí pro děti vyžadující krizovou intervenci, zdůraznila potřebu širší meziresortní debaty. Zde by bylo vhodné navrhnout i jiná prostředí, než prozatím navrhované ozdravovny a zajistit jejich dostupnost v rámci celé ČR.

Návrh na odložení projednání podnětu do příštího zasedání si osvojil Jaroslav Daněk. K návrhu usnesení vlády uvedl, že je příliš konkrétní a je třeba jej zjednodušit a zobecnit.

Anna Šabatová uvedla, že umístění dítěte do vhodného prostředí by mělo být výjimečné. Tato zařízení by dále neměla být koncentrována v jednom kraji. Podpořila zachování výborem navržené lhůty pro odvolání proti předběžnému opatření.

Jiří Matolín podpořil návrh výboru a doplnil, že je třeba více využívat institut střídavé péče.

Jitka Gjuričová informovala o materiálu „Hodnocení systému péče o ohrožené děti“. V souvislosti s projednávaným podnětem uvedla, že zpracovatelé materiálu se setkali i s případem, kdy na základě předběžného opatření bylo dítě u ústavu umístěno 4 roky. Materiál bude k dispozici ve formě publikace.

Jiří Kratochvíl uvedl k zařízením krizové intervence, že se jedná o potencionálně velmi nebezpečný mechanismus. Tuto část návrhu je třeba dopracovat. Proto navrhl její vypuštění a doporučil návrh schválit již nyní. K bodu 3 návrhu usnesení vlády navrhl nahrazení slova „zaměstnanců“ slovem „pracovníků orgánů sociálně právní ochrany dítěte a opatrovnických soudů“.

Džamila Stehlíková uvítala podnět výboru a podpořila jeho odložení do příštího zasedání Rady. S tímto souhlasila i předsedkyně Výboru pro práva dítěte jakožto předkladatelka.

Projednání podnětu bylo přerušeno do příštího zasedání Rady (10-1-2).

O pozměňovacích návrzích se tedy nehlasovalo.

5. Statut a jednací řád Výboru pro hospodářská, sociální a kulturní práva

Bod uvedla Lucie Rybová, tajemnice Výboru pro hospodářská, sociální a kulturní práva. Jaroslav Daněk navrhl, aby oba dokumenty genderově korektně zohledňovaly oba rody, tj. aby v celém dokumentu byl používán jak rod mužský, tak ženský (2-5-5). Jan Litomiský naopak navrhl, aby byl používán jako neutrální pouze rod mužský (8-1-3). Statut i jednací řád výboru byly schváleny ve znění pozměňovacího návrhu (10-0-2).

6. různé

Lucie Otáhalová informovala o činnosti sekretariátu Rady. Výbor pro odstranění všech forem rasové diskriminace projednal v březnu 2007 Šestou a sedmou periodickou zprávu ČR o plnění Úmluvy o odstranění všech forem rasové diskriminace a přijal závěrečná doporučení. Tato doporučení vzala vláda na vědomí dne 10. října 2007. V červenci 2007 projednal Výbor pro lidská práva Druhou periodickou zprávu o plnění Mezinárodního paktu o občanských a politických právech a rovněž k ní přijal závěrečná doporučení. Zpráva o stavu lidských práv bude vydána formou brožury.

Anna Šabatová prezentovala problém odnímání dětí z rodin z bytových důvodů. Do příštího zasedání předloží Radě návrh řešení tohoto problému.

V Praze dne 23. října 2007

Zapsala: Mgr. Lucie Otáhalová

Schválil: Ing. Jan Litomiský

Zasláno všem členům Rady a hostům.